

Strategia PKN dotycząca edukacji normalizacyjnej

Wprowadzenie

Współczesny świat trudno sobie wyobrazić bez normalizacji i norm. Normalizacja stała się obecna w prawie wszystkich dziedzinach życia znacznie wykraczając poza tradycyjną domenę techniki. Normy stosowane są w ekonomii, zarządzaniu, wszelkiego typu usługach, a nawet w sferze społecznej. Jako uznane reguły do dobrowolnego stosowania wspomagają, a często nawet zastępują przepisy prawa wzmacniając przez to rozwój społeczeństwa obywatelskiego, w którym zainteresowani obywatele decydują o tym, co i w jaki sposób chcieliby osiągnąć.

Normy są coraz częściej postrzegane jako znaczący atut dla:

- państw i społeczeństw – w odniesieniu do konkurencyjności gospodarczej i dostępu do rynków światowych, zrównoważonego rozwoju, działalności regulacyjnej, zamówień publicznych;
- przedsiębiorstw – w odniesieniu do transferu technologii, znajomości rynków, dobrych praktyk zarządzania, uznawania jakości, konkurencyjności i wydajności;
- konsumentów – w odniesieniu do możliwości porównywania wyrobów i usług, informacji o funkcjonowaniu urzędów, poprawy jakości, bezpieczeństwa i wpływu na środowisko;
- środowisk naukowych – w odniesieniu do pomiarów, oceny ryzyka, rozpowszechniania innowacji.

W konsekwencji znajomość ekonomicznego, technicznego i społecznego znaczenia norm i normalizacji, jak i korzyści, jakie przynoszą, staje się niezbędna nie tylko dla przyszłych inżynierów, lecz także menadżerów, naukowców i wykwalifikowanych pracowników.

Znaczenie działalności normalizacyjnej jako przedmiotu edukacji jest coraz bardziej uznawane na całym świecie. Z tego względu wiele uniwersytetów i innych instytucji edukacyjnych stopnia wyższego zaczęło wprowadzać swych studentów w zagadnienia normalizacji. Co więcej, przedmiot normalizacji i jego relacje z zagadnieniami społecznymi i ekonomicznymi są poruszane w szeregu publikacji książkowych, w czasopiśmie naukowych i innych publikacjach akademickich. Nauczanie normalizacji zostało także wprowadzone do szkolnictwa w wielu krajach świata jako niezbędny element przyszłych kwalifikacji zawodowych oraz wykształcenia ogólnego (kształtowanie postaw konsumenckich i społeczeństwa obywatelskiego).

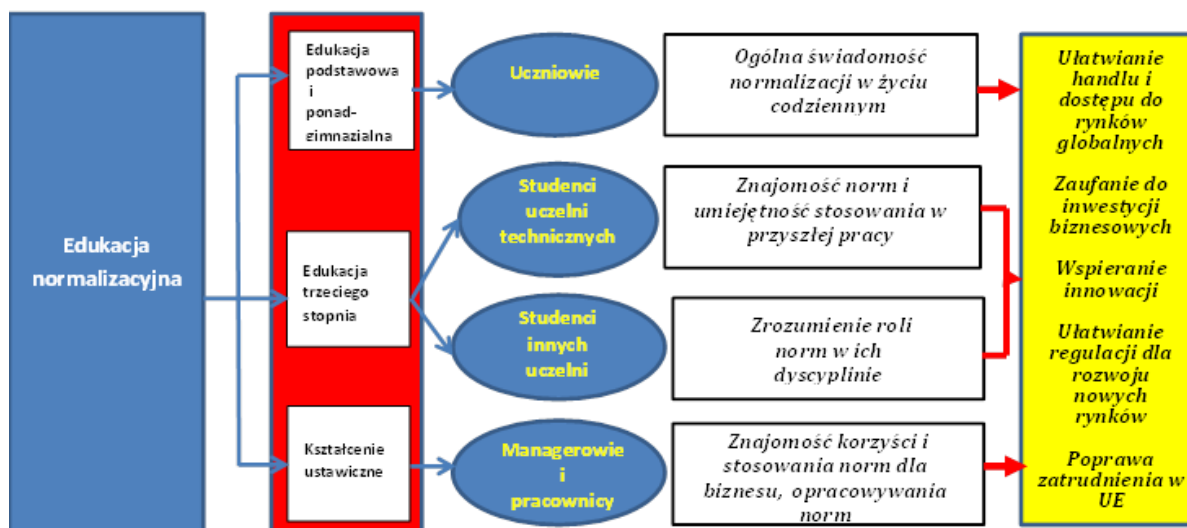
Strategie europejskich i międzynarodowych organizacji normalizacyjnych zachęcają do działań mających na celu pozyskiwanie nowych uczestników normalizacji przez m.in. działania edukacyjne. ISO i IEC ustanowiły nawet Nagrodę ISO za wkład w edukację akademicką w zakresie normalizacji. Celem nagrody jest poprawa świadomości znaczenia normalizacji na świecie przez wyróżnienie instytucji edukacyjnych stopnia wyższego, które wprowadziły i rozwinęły programy edukacyjne w zakresie normalizacji jako narzędzi dostępu do rynków światowych, transferu technologii i promowania dobrych praktyk biznesowych oraz zrównoważonego rozwoju.

Również Unia Europejska w swych dokumentach strategicznych uznaje rolę normalizacji w polityce i gospodarce europejskiej i zachęca do rozwijania systemów edukacyjnych w tym zakresie. Rada Unii Europejskiej w swych „Wnioskach w sprawie normalizacji i innowacji” z 2008 r. (art.27) zachęca państwa członkowskie, aby – opierając się na kompetencjach organizacji normalizacyjnych – wzmocniły

pozycję normalizacji w programach nauczania w szkołach i na wyższych uczelniach w celu zaznajomienia studentów ze strategicznym znaczeniem normalizacji oraz związanymi z nią wyzwaniami. Również Komisja Europejska w swoim Komunikacie z czerwca 2011 r. „Strategiczna wizja w zakresie Norm Europejskich - Postęp w celu poprawy i przyspieszenia zrównoważonego wzrostu gospodarki europejskiej do roku 2020” w pięć akcji priorytetowych włącza apel do europejskich organizacji normalizacyjnych, krajów członkowskich i innych jednostek normalizacyjnych o poprawę świadomości i edukacji normalizacyjnej. Organizatorzy edukacji i nauczający powinni zapewnić, że wszystkie szczeble edukacji formalnej zawierają elementy norm i normalizacji w swych programach nauczania.

Niestety, w dziedzinie edukacji normalizacyjnej Polska plasuje się niekorzystnie na tle innych krajów, nie tylko rozwiniętych, ale i rozwijających się, w których tematykę tą wprowadzono na wszystkie poziomy edukacji. Skutki tego są widoczne: brak „konsumenckiego” podejścia do nabywanych dóbr i usług, słabsza konkurencyjność wielu polskich przedsiębiorstw (brak wykwalifikowanej kadry pracowniczej i menadżerskiej w tym zakresie skutkujący nieumiejętnością wykorzystania norm), słabe wykorzystanie potencjału nowoczesnych i innowacyjnych technologii. Niezbędne jest zatem podjęcie wysiłków zmierzających do zmiany tego stanu rzeczy. Należy wyprowadzić edukację normalizacyjną do programów kształcenia na wszystkich szczeblach szkolnictwa, zwłaszcza ponad-gimnazjalnego i akademickiego. Wiąże się to przede wszystkim z odpowiednim przygotowaniem kadry nauczycielskiej. PKN w miarę swoich możliwości wspiera i promował wszelkie inicjatywy w tym zakresie. Jest to jednak niewystarczające. Brakuje systematycznego podejścia do zagadnienia kształcenia w zakresie normalizacji w szkołach ponadgimnazjalnych i na uczelniach wyższych.

W celu zmiany tego stanu rzeczy PKN przygotował i wdroży swą strategię dotyczącą wspierania edukacji normalizacyjnej. Jednocześnie uznaje, że powinna być ona częścią ogólnej strategii państwa dotyczącej edukacji normalizacyjnej, przyjętej przez organa administracji państwowej odpowiedzialnej za oświatę i edukację na jej wszystkich poziomach i płaszczyznach.

Cel strategii państwa:

Wprowadzenie zagadnień normalizacji do programów kształcenia na wszystkich szczeblach edukacji, zwłaszcza szkolnictwa ponadgimnazjalnego i akademickiego oraz edukacji pozaszkolnej jako istotnego elementu polityki edukacyjnej państwa.

Cel strategii PKN:

Inicjacja i pomoc w realizacji strategii państwa w zakresie wprowadzenia zagadnień normalizacji do programów kształcenia na wszystkich szczeblach edukacji, zwłaszcza szkolnictwa ponadgimnazjalnego i akademickiego oraz edukacji pozaszkolnej.

Sposoby realizacji:

1. Nawiązanie partnerskiej współpracy z głównymi jednostkami odpowiedzialnymi za edukację:
 - a) Ministerstwem Edukacji Narodowej,
 - b) Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
 - c) ministerstwami odpowiedzialnymi za edukację zawodową w określonych branżach,
 - d) zarządami szkół wyższych,
 - e) kuratoriami oświaty,
 - f) jednostkami samorządu terytorialnego odpowiadającymi za oświatę,
 - g) innymi jednostkami organizacyjnymi w miarę potrzeby.
2. Przygotowanie materiału dotyczącego uwzględnienia normalizacji w podstawach programowych i deskryptorach kwalifikacji w Polskiej Ramie Kwalifikacji oraz współpraca z instytucjami biorącymi udział w jej wprowadzeniu.
3. Pomoc uczelniom wyższym we wprowadzeniu zagadnień normalizacji do programów kształcenia studentów na studiach stacjonarnych i podyplomowych.
4. Organizowanie akcji promocyjnych i seminariów mających na celu uświadomienie nauczycielom i wykładowcom oraz urzędnikom odpowiedzialnym za oświatę i edukację znaczenia normalizacji i potrzeby jej nauczania.
5. Współpraca z centrami kształcenia nauczycieli i pomoc w przygotowaniu kadry nauczającej wybranych zagadnień normalizacji.
6. Współpraca z Europejskimi Organizacjami Normalizacyjnymi i Komisją Europejską w zakresie budowy europejskiego modelu edukacji normalizacyjnej.
7. Współpraca z partnerami biznesowymi i organizacjami pozarządowymi zainteresowanymi wspieraniem edukacji normalizacyjnej.
8. Opieka jednostki normalizacyjnej nad systemem (utworzenie odrębnej zakładki informacyjnej na stronie internetowej PKN, ułatwienie dostępu do treści norm dla celów edukacyjnych w uzasadnionych przypadkach, w razie potrzeby utworzenie krajowej sieci wykładowców normalizacji – nauczyciele/eksperti, pomoc w opracowaniu materiałów dydaktycznych...)
9. Przygotowanie i wprowadzenie możliwości kształcenia na odległość (*e-Learning*) poprzez stronę internetową PKN.